

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL-4100-03-01/2012; P/12/014

Olsztyn, dnia 14 marca 2012 r.

**Pani
Urszula Maziarz
Prezes Samorządowego Kolegium
Odwoławczego w Elblągu**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Olsztynie („Kolegium”) kontrolę wykonania planu finansowego w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do treści art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Prezes niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu Kolegium w 2011 roku. Podstawą tej oceny było dokonywanie wydatków przez Kolegium zgodnie z zatwierdzonym planem finansowym oraz w sposób oszczędny i celowy, rzetelne i terminowe sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych, a także prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób zapewniający ich wiarygodność.

1. Uzyskane w 2011 r. dochody budżetowe wyniosły ogółem 1.863,99 zł i były o 9,6% wyższe od wykonania roku poprzedniego. Zrealizowano je w §0970 „Wpływy z różnych dochodów” – 1.762,99 zł (94,6% ogółu) i w § 0690 „Wpływy z różnych opłat” – 100,00 zł (5,4%). Na koniec 2011 r. należności Kolegium wynosiły 180,00 zł i dotyczyły nie zapłaconych przez osobę fizyczną kosztów postępowania kasacyjnego.
2. Wydatki Kolegium w 2011 r. wyniosły 1.575,22 tys. zł. (99,99% planu po zmianach) i w porównaniu z rokiem poprzednim były niższe o 3,4%. Na podstawie czterech decyzji Ministra Finansów, plan finansowy Kolegium zwiększył się z 1.481,0 tys. zł do 1.575,23 tys. zł, tj. o 6,4%. Ponadto, Pani Prezes, w ramach posiadanych uprawnień, dokonała przesunięcia kwot wydatków pomiędzy poszczególnymi miesiącami roku. W ocenie NIK, wszystkie zmiany w planie wydatków były celowe i wynikały z konieczności jego dostosowania do aktualnych potrzeb Kolegium.

Największy udział w strukturze wydatków miały wynagrodzenia osobowe (wraz z pochodnymi), które wyniosły 1.265,9 tys. zł, tj. 80,4% ogółu wydatków. Na wynagrodzenia pracowników Kolegium (z wyłączeniem obciążających pracodawcę pozapłacowych kosztów pracy) wydatkowano o 17,9 tys. zł (o 1,7%) więcej niż w 2010 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 6.307,0 zł i w porównaniu z 2010 r. było niższe o 6,9%, przy czym w grupie pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń zmniejszyło się ono z 3.678,0 zł do 3.300,0 zł (o 10,3%), natomiast w grupie etatowych członków Kolegium

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

zmniejszyło się o 207,0 zł (o 2,3%) i wyniosło 8.739,0 zł. Zobowiązania Kolegium na 31 grudnia 2009 r. wynosiły 95,3 tys. zł i w całości dotyczyły dodatkowych wynagrodzeń rocznych pracowników oraz pochodnych od tych wynagrodzeń.

Niewykorzystane przez Kolegium środki, w kwocie 7,31 zł, zostały zwrócone na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminie wymaganym §16 ust. 7 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa². Również środki budżetowe przekraczające ustalony przez Ministra Finansów limit (5.000,0 zł), stanowiący tzw. „pogotowie kasowe”, zwracane były na koniec dnia operacyjnego na ww. rachunek budżetu państwa.

Kontrola wykazała, że w 2011 r. nie uiszczono opłaty abonamentowej za jeden z radioodbiorników będących własnością Kolegium. Spowodowane było to błędem rachunkowym popełnionym przez pracownika odpowiedzialnego za naliczanie i uiszczanie tych opłat. Zaległa kwota (64,20 zł) wraz z odsetkami za zwłokę (5,54 zł), którymi obciążono ww. pracownika, została zapłacona w toku kontroli NIK.

3. W wyniku analitycznego przeglądu ksiąg rachunkowych, przeprowadzonego na pełnym zbiorze zapisów księgowych (3.331) oraz badania losowo dobranej próby 150 dowodów źródłowych (dotyczących wydatków na łączną kwotę 217,1 tys. zł) stwierdzono, że w księgach zaewidencjonowane były zdarzenia, które faktycznie miały miejsce, a kwoty zaksięgowanych operacji wynikały z dowodów źródłowych stanowiących podstawę księgowania. Wszystkie analizowane dokumenty były sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty, zgodnie z przyjętymi w Kolegium zasadami rachunkowości. Stwierdzono wprawdzie, że dwa wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, zasądzające od Kolegium zwrot kosztów postępowania sądowego w łącznej kwocie 900,00 zł, ujęte zostały w księgach rachunkowych w niewłaściwych miesiącach, jednak kwota ta nie przekroczyła przyjętego dla kontroli progu istotności dotyczącego wiarygodności ksiąg mającej wpływ na sprawozdawczość bieżącą.

W 66 zapisach (2,0% ogółu i 43,3% zapisów wylosowanych do badania szczegółowego) wskazano daty zdarzeń gospodarczych, które nie były tożsame z datami wynikającymi z dowodów źródłowych. Spowodowane było to błędnym funkcjonowaniem programu „Finanse DDJ” wykorzystywanego w Kolegium do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Program ten nie pozwalał bowiem na odnotowanie w zapisie daty zdarzenia gospodarczego wynikającej z dowodu źródłowego w sytuacji, gdy do ksiąg były już wprowadzone i zatwierdzone inne zapisy, zawierające późniejsze daty zdarzeń gospodarczych. Nie zapewniał on również należytej kontroli kompletności zapisów oraz ich poprawności podczas rejestrowania i księgowania operacji gospodarczych, gdyż:

- spośród 3.331 zapisów w dzienniku, w 1.056 przypadkach (31,7%) data dowodu była wcześniejsza od daty operacji gospodarczej,
- w 74 zapisach (2,2%) data zatwierdzenia zapisów (nadania im cechy trwałości) była wcześniejsza od daty wprowadzenia tych zapisów do ksiąg,
- w przypadku czterech zapisów (0,1%) program nie odnotował osoby dokonującej księgowania.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Najwyższa Izba Kontroli wydaje opinię pozytywną w zakresie rzetelności ksiąg rachunkowych. Zawarte w nich dane umożliwiały bowiem sporządzenie wiarygodnych sprawozdań miesięcznych, kwartalnych i rocznych, natomiast błędy dotyczące zgodności systemu księgowości komputerowej z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³ nie miały istotnego wpływu na rzetelność tych ksiąg.

4. Analiza wybranych losowo 116 wydatków na zakup towarów i usług w łącznej kwocie 165,6 tys. zł (10,5% ogółu) wykazała m.in., że środki finansowe na te zakupy ujęte były w planie finansowym Kolegium. Dokonywanie wydatków poprzedzono analizą faktycznych potrzeb, zaś poniesione wydatki, po uprzedniej akceptacji głównej księgowej Kolegium, zrealizowane zostały zgodnie z zawartymi umowami lub złożonymi zamówieniami. Wszystkie wydatki były gospodarne z punktu widzenia ekonomicznego i celowe. Dokonane zostały one przed obligatoryjnym terminem ich płatności, jednakże nie miało to wpływu na terminowość realizacji innych płatności.

² Dz. U. Nr 245, poz. 1637.

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

W 2011 r. żadne z udzielonych przez Kolegium zamówień publicznych nie przekroczyło wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro, w związku z czym przy ich udzielaniu nie stosowano przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴. Badanie sześciu zamówień dotyczących zakupów sprzętu i wyposażenia (na łączną kwotę 11,4 tys. zł) oraz 13 zamówień na zakup materiałów biurowych (na kwotę 8,1 tys. zł) wykazało, że wszystkie te zamówienia udzielone zostały zgodnie z obowiązującym w Kolegium „Regulaminem udzielania zamówień o wartości do 14.000 euro”.

5. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sporządzenie przez Kolegium rocznych sprawozdań budżetowych. Sprawozdania Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, a także Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, sporządzono terminowo i rzetelnie, a dane w nich zawarte były zgodne z ewidencją księgową za 2011 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- Podjęcie działań w celu zapewnienia zgodności systemu księgowości komputerowej z ustawą o rachunkowości.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Prezes, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku zawartego w niniejszym wystąpieniu bądź o działaniach podjętych w celu jego realizacji lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Prezes prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie wniosku, a także ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.